

global witness

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី 28 ខែសីហា ឆ្នាំ 2014

ជម្រាបសួរលោកអ្នកទាំងអស់!

យើងសរសេរលិខិតនេះដើម្បីជូនដំណឹងលោកអ្នកអំពីសេចក្តីប្រកាសនៅថ្ងៃទី 16 ខែកក្កដា ឆ្នាំ 2014 ដោយ Vietnam Rubber Group (ក្រុមហ៊ុនជីវកៅស៊ូរៀតណាម) ដែលយើងជឿជាក់ថាវាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការងាររបស់លោកអ្នក។

Global Witness (អង្គការឃ្លាំមើលបរិស្ថានពិភពលោក) បានជួបពិភាក្សាជាមួយ Vietnam Rubber Group (VRG) ចាប់តាំងពីការបោះពុម្ពផ្សាយរបាយការណ៍របស់យើងដែលមានចំណងជើងថា Rubber Barons (អភិជនកៅស៊ូ) ក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ 2013។ យើងបានពិភាក្សាពីមធ្យោបាយដែលក្រុមហ៊ុន និង សាខារបស់ខ្លួន អាចកែលម្អស្ថានភាពសម្រាប់សហគមន៍ក្នុងស្រុកដែលកំពុងរស់នៅក្នុងឬក៏នៅក្បែរចម្ការកៅស៊ូចំនួនមួយរាប់សិបក្រុមហ៊ុន ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ។

តើអ្វីខ្លះដែលបានស្នើឡើង?

នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសចុះថ្ងៃទី 16 ខែកក្កដា ឆ្នាំ 2014 (ដែលត្រូវបានគេហៅជាផ្លូវការថា សេចក្តីបង្គាប់លេខ 314 (Directive 314); សូមមើលឯកសារភ្ជាប់ជាមួយនឹងលិខិតនេះ ជាភាសាអង់គ្លេស ភាសារៀតណាម ភាសាឡាវ និង ភាសាខ្មែរ) ការិយាល័យកណ្តាលរបស់ VRG នៅទីក្រុងហូជីមិញ ប្រទេសវៀតណាម បានបង្កើតយន្តការសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ ញត្តិ និង ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន។ យន្តការនេះបើកឲ្យមានបណ្តាញផ្ទាល់នៃការទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍ដែលទទួលបានផលចំណេញ (និង អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលគាំពារពួកគេ) ជាមួយនឹងក្រុមហ៊ុន ដើម្បីព្រមព្រៀង និង ធ្វើការឆ្ពោះទៅរកការកែលម្អបញ្ហាតាមវិធីមួយចំនួន។ បញ្ជីនៃចម្ការកៅស៊ូទាំងអស់ដែលស្ថិតនៅក្រោមសេចក្តីបង្គាប់នេះ ត្រូវបានផ្តល់ជូនក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃឯកសារភ្ជាប់ទាំងនេះ។

យន្តការនេះគឺជាអនុសាសន៍ដែល Global Witness បានផ្តល់ជូន VRG។ វាមានគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ពោលគឺនៅពេលសហគមន៍ប្រគល់បណ្តឹងជូនសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុន VRG អំពីចម្ការកៅស៊ូបានដណ្តើមយកដីរបស់ពួកគេ ការកាត់ដី ឬការទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើហិង្សាផ្សេងៗ ជាទូទៅកម្រនឹងមានការឆ្លើយតបផ្លូវការពីក្រុមហ៊ុនណាស់។

សេចក្តីបង្គាប់ពេញលេញត្រូវបានភ្ជាប់មកជាមួយនឹងលិខិតនេះ ប៉ុន្តែវាជាការល្អក្នុងការលើកនូវចំណុចសំខាន់ៗនៃយន្តការនេះមកគូសបញ្ជាក់ជូនដូចខាងក្រោម៖

- វារួមបញ្ចូលនូវការយកចិត្តទុកដាក់ផ្ដោតលើការអនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុក។ វាវាយនូវច្បាប់សំខាន់ៗក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ ដែលគម្រោងវិនិយោគ VRG ទាំងអស់ត្រូវតែអនុលោមតាម (ប្រការ 1)
- យន្តការនេះអនុវត្តចំពោះចម្ការកៅស៊ូរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលជាសមាជិករបស់ VRG ទាំងអស់ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ (ប្រការ 1)។ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ 1 នៃសេចក្តីបង្គាប់ ដើម្បីទទួលបានបញ្ជីពេញលេញ
- បណ្តឹង ឬ សំណួរផ្សេងៗអាចប្រគល់ជាភាសាអង់គ្លេស ភាសារៀតណាម ភាសាឡាវ ឬ ភាសាខ្មែរ ដល់ការិយាល័យរបស់ចម្ការ ឬ ការិយាល័យប្រចាំប្រទេសរបស់ VRG (ប្រការ 2)
- នៅពេលធ្វើការប្រគល់បណ្តឹង ឬ សំណួរ ការិយាល័យតំណាង VRG ឬ ការិយាល័យក្រុមហ៊ុនដែលជាសមាជិក នឹងចេញបង្កាន់ដៃមួយដល់រូបវន្តបុគ្គល ឬ អង្គការ ដោយមានលេខយោងមួយ ដែលអាចប្រើដើម្បីតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃសំណើនោះ (ប្រការ 3)
- ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី VRG នឹងមិនឆ្លើយតបនឹងសំណើ ឬ បណ្តឹង ក្នុងករណីខាងក្រោមឡើយ (ប្រការ 4)៖
 - បើរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកហាមប្រាម VRG មិនឲ្យឆ្លើយតប ឬ បញ្ជូនព័ត៌មាននោះ

- បញ្ហានានាក្រៅពីសិទ្ធិ និង/ឬ ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកវិនិយោគបរទេស (ដូចបានគូសបញ្ជាក់ដោយច្បាប់ក្នុងស្រុក)
- លិខិតអនាមិកដោយគ្មានព័ត៌មាន ឬ អាសយដ្ឋាន ពីអ្នកធ្វើ
- សំណើសុំព័ត៌មានដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងចម្ការកៅស៊ូ
- VRG នឹងឆ្លើយតបវិញក្នុងរយៈពេល 30 ថ្ងៃ ចំពោះសំណើនោះ។ ក្នុងករណីដែលសំណើមួយមានលក្ខណៈសុគតស្មាញ ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាពមួយនឹងផ្តល់ជូនមុនពេល 30 ថ្ងៃ អំពីវឌ្ឍនភាពនៃសំណើ ដែលនឹងរួមបញ្ចូលគម្រោងពេលវេលា ប៉ាន់ស្មានថា ពេលណាដែលអាចផ្តល់ជូននូវការឆ្លើយតបពេញលេញ (ប្រការ 6)
- ប្រសិនបើ VRG មិនអាចឆ្លើយតបដោយសារមូលហេតុណាមួយ នោះក្រុមហ៊ុននឹងពន្យល់ប្រាប់អំពីមូលហេតុ (ប្រការ 6)
- ការិយាល័យ VRG ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ ត្រូវតែបញ្ចេញព័ត៌មានជាសាធារណៈអំពីយន្តការនេះជាភាសាក្នុងស្រុក ត្រឹមថ្ងៃទី 16 ខែសីហា ឆ្នាំ 2014 (ប្រការ 8)
- ប្រសិនបើមានបញ្ហាណាមួយជាមួយយន្តការនេះ VRG គួរទទួលដំណឹងអំពីបញ្ហាទាំងនោះ។ ក្រុមហ៊ុនប្តេជ្ញាឆ្លើយតបតាមរយៈការលែងតម្រូវយន្តការនេះ តាមការចាំបាច់។

តើការត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តយន្តការនេះ និងសម្រេចនូវលទ្ធផលអ្វី?

មានលទ្ធភាពគោលដៅចំនួនបួនសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តយន្តការនេះ៖

- a) ដើម្បីធានាឲ្យបានថា VRG អនុវត្តយន្តការនេះពេញលេញ;
- b) ដើម្បីឲ្យ NGOs / CSOs / NPAs នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ ចូលរួមពាក់ព័ន្ធយ៉ាងសកម្មក្នុងការប្រើប្រាស់យន្តការនេះ ដើម្បីគាំពារសហគមន៍ក្នុងស្រុកដែលបានទទួលផលចំពោះ ហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នានឹងបង្កើតសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការប្រើប្រាស់យន្តការបណ្តឹងក្រៅផ្លូវតុលាការ;
- c) ដើម្បីផ្តល់ជូន Global Witness (និង ភាគីផ្សេងទៀត) នូវមូលដ្ឋានព័ត៌មានដែលអាចអំពាវនាវឲ្យ VRG ធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញបន្ថែម ហើយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរចំពោះយន្តការ ដើម្បីកែលម្អតាមពេល;
- d) ដើម្បីពិសោធសាកល្បងយន្តការបណ្តឹងបែបនេះ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីវាយតម្លៃថាតើមធ្យោបាយនេះអាចស្នើឡើងជាគំរូល្អសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនផ្សេងទៀតដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ (និង ប្រទេសផ្សេងទៀតដែលមានវិធានផ្លូវច្បាប់មិនសូវរឹងមាំ) ដែរឬទេ។

តើ Global Witness កំពុងធ្វើអ្វី?

ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី យើងមិនមានទំនុកចិត្តថា VRG នឹងអាចអនុវត្តយន្តការនេះបានគ្រប់កន្លែងដែលខ្លួនធ្វើការវិនិយោគទាំងអស់ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវឡើយ។ ដូច្នេះហើយ យើងមានក្តីរីករាយណាស់ដែលក្រុមហ៊ុនបានយល់ព្រមសហការជាមួយ Global Witness ក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំបន្ទាប់។ តួនាទីរបស់យើងទីមួយ គឺត្រូវត្រួតពិនិត្យថាតើយន្តការនេះត្រូវបានអនុវត្តដូចម្តេច ហើយទីពីរ ថាតើត្រូវកែតម្រូវដូចម្តេច ដើម្បីកែលម្អ។

តើលោកអ្នកអាចចូលរួមពាក់ព័ន្ធដូចម្តេច?

យើងមានបំណងស្នើសុំជំនួយរបស់លោកអ្នកក្នុងការត្រួតពិនិត្យថាតើ VRG កំពុងឆ្លើយតបនឹងសំណួរ និង បណ្តឹង តាមរយៈជំហានខាងក្រោមដែរឬទេ៖

- a) ការត្រួតពិនិត្យថាតើយន្តការនេះត្រូវបានប្រកាសដូចដែល VRG បានយល់ព្រមទេ
 - a. តើមានការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានលម្អិតនៃយន្តការនេះនៅក្នុងស្រុក ដូចបានយល់ព្រមដែរឬទេ?
 - b. តើយន្តការនេះមានជាភាសាខ្មែរ និង/ឬ ឡាវ ដូចបានយល់ព្រមដែរឬទេ?

➢ តើអង្គការរបស់លោកអ្នក បណ្តាញ និង/ឬ សហគមន៍ដែលលោកអ្នកធ្វើការជាមួយ អាចប្រាប់យើងពីបទពិសោធន៍របស់លោកអ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះបានដែរឬទេ? តើមានព័ត៌មានណាមួយត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយអំពីយន្តការនេះនៅកម្រិតក្នុងស្រុកដែរឬទេ? ហើយលើមាន តើធ្វើឡើងតាមរបៀបណា?
- b) ការធ្វើតេស្តសាកល្បងលើដំណើរការនៃយន្តការនេះ ដោយផ្អែកលើសំណួរ និង បណ្តឹងជាក់ស្តែង ពាក់ព័ន្ធនឹងជំនួយឧបត្ថម្ភជាបន្តបន្ទាប់ ដោយផ្ដោតលើចម្ការកៅស៊ូ VRG៖

- តើអង្គការរបស់លោកអ្នក បណ្តាញ និង/ឬ សហគមន៍ក្នុងស្រុក អាចសាកល្បងប្រើយន្តការនេះសម្រាប់ការងារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ (អាចជាការសួរសំណួរ, ការប្រគល់បណ្តឹង ឬ អ្វីផ្សេងទៀត...) បានដែរឬទេ?
- តើសំណើនីមួយៗដែលបានប្រគល់ជូន VRG អាចធ្វើជូន Global Witness ផងដែរ ឬក៏បញ្ជូនបន្តដើម្បីឲ្យយើងរក្សាទុកជាឯកសារបានដែរឬទេ? សូមផ្ញើព័ត៌មានទៅ និង/ឬ ចម្លងជូន VRGmonitor@globalwitness.org នៅក្នុងការទំនាក់ទំនងទាំងអស់។
- តើអង្គការរបស់លោកអ្នក បណ្តាញ និង/ឬ សហគមន៍ក្នុងស្រុក អាចកត់ត្រាទុកនូវអ្វីដែលបានកើតឡើងបន្ទាប់ពីនោះបានដែរឬទេ? តើលោកអ្នកបានទទួលបង្កាន់ដៃជាមួយលេខយោងដែរឬទេ? តើលោកអ្នកបានទទួលការឆ្លើយតបពី VRG នៅក្នុងអំឡុងពេល 30 ថ្ងៃ ដូចដែលបានព្រមព្រៀងដែរឬទេ? បើដូច្នោះ តើការឆ្លើយតបនោះនិយាយអ្វីខ្លះ? តើអង្គការរបស់លោកអ្នក ឬ បណ្តាញ អាចបញ្ចេញមតិយោបល់អំពីព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការឆ្លើយតបរបស់ VRG បានដែរឬទេ?
- តើអង្គការរបស់លោកអ្នក បណ្តាញ និង/ឬ សហគមន៍ក្នុងស្រុក អាចផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតបានដែរឬទេ ថា តើសកម្មភាពកែច្នៃអ្វីដែលត្រូវបានពិចារណា ហើយអ្វីដែលបានកើតឡើងជាក់ស្តែង?
- តើអង្គការរបស់លោកអ្នក បណ្តាញ និង/ឬ សហគមន៍ក្នុងស្រុក អាចផ្តល់នូវអនុសាសន៍ទៅណាមួយដល់ Global Witness (និង ដោយផ្ទាល់ជូន VRG បើពួកគេចង់) ដែរឬទេ អំពីថាតើយន្តការនេះអាចកែលម្អដូចម្តេច?

Global Witness នឹងធ្វើកិច្ចការខាងក្រោមជាមួយនឹងព័ត៌មាននេះ ដើម្បីផ្តល់មតិយោបល់ប្រតិកម្មជូន VRG តាមមូលដ្ឋានជាប្រចាំ៖

- a) រក្សាកំណត់ត្រាពីឧប្បត្តិហេតុណាមួយ ដែលការចាប់ផ្តើម និង ការផ្សព្វផ្សាយយន្តការនេះ មិនធ្វើឡើងដូចនឹងការព្រមព្រៀងក្នុងសេចក្តីបង្គាប់។
- b) បង្កើត និង រក្សាមូលដ្ឋានទិន្នន័យនៃសំណុំរឿងនីមួយៗរបស់អង្គការ បណ្តាញ និង/ឬ សហគមន៍ក្នុងស្រុក ដែលប៉ុនប៉ងប្រើយន្តការ រួមទាំង៖ ការកត់ត្រាលេខ្នោះនៃដីសម្បទានដែលបានលើកឡើង; កាលបរិច្ឆេទ; ព័ត៌មានលម្អិតអំពីអ្នកដែលបានប្រគល់សំណើនោះ; ជំហានណាដែល VRG បានបំពេញ (ឬ មិនបានបំពេញ); លទ្ធផល ជាដើម។
- c) ផ្តល់ព័ត៌មាននេះជាប្រចាំត្រឡប់ជូន VRG ជាបាយការណ៍ និង ដោយផ្ទាល់មុខ ហើយតាមដានបន្ទាប់ពីនោះអំពីការផ្លាស់ប្តូរទាំងឡាយដែលបានធ្វើចំពោះយន្តការនេះ។

អ្វីបន្ទាប់?

តើលោកអ្នកអាចឲ្យយើងដឹងបានទេថាតើលោកអ្នកមានចាប់អារម្មណ៍ឬអត់ ក្នុងការចូលរួមក្នុងយន្តការនេះ និង ជួយយើងត្រួតពិនិត្យ VRG? ឬក៏ប្រសិនបើលោកអ្នកមានសំណួរ ឬ សំណើបន្ថែមផ្សេងទៀតថាតើត្រូវកែលម្អយន្តការ ឬ ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យរបស់យើងដូចម្តេច?

យើងមានក្តីសោមនស្សក្នុងការពិភាក្សាបញ្ហាទាំងអស់នេះតាមអ៊ីមែល ឬ តាម Skype។ យើងក៏នឹងទៅធ្វើទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជា និង ឡាវ ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះដែរ ហើយយើងមានក្តីរីករាយក្នុងការជួបលោកអ្នកដោយផ្ទាល់ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីបញ្ហានេះជាមួយលោកអ្នកឲ្យបានកាន់តែលម្អិត។

សូមអរគុណ!

Megan និង Josie

សម្គាល់៖ ចំពោះលោកអ្នកដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសឡាវ VRG ក៏ជាម្ចាស់ភាគហ៊ុននៅក្នុងដីសម្បទានចម្ការកៅស៊ូខាងក្រោមផងដែរ៖ Dau Tieng Viet-Lao Rubber Group (Bachiang, Sanasombuon, Champasak Province, និង Laongman, Saravane Province); SGS Rubber JS (Noong District, Savannakhet Province); Ho Chi Minh Rubber JSC / Ho Chi Minh Youth Company (Champasak Province); និង Dak Lak Company (Champasak, Saravane និង Attapeu Provinces)។ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ VRG បានប្រាប់យើងថា សេចក្តីបង្គាប់ និង យន្តការនេះ មិនអនុវត្តចំពោះដីសម្បទានទាំងនេះទេ។ យើងមិនយល់ស្រប ហើយសង្ឃឹមថាអាចបញ្ចុះបញ្ចូលពួកគេឲ្យរួមបញ្ចូលតំបន់បន្ថែមទាំងបួននេះនាពេលអនាគត។ ដូច្នោះ បើលោកអ្នកមានព័ត៌មានពីសហគមន៍ដែលកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហានានាដែលបានកើតឡើង ដោយសារចម្ការកៅស៊ូទាំងនេះ សូមកុំស្ងៀមក្នុងការផ្ញើបញ្ហាទាំងនោះមកយើង នោះយើងនឹងប្រគល់វាជូន VRG។